

Työturvallisuus ensihoitotyössä -väkivaltakyselyn päätulokset

Tehy

Suomen
Ensihoitoalan
Liitto ry

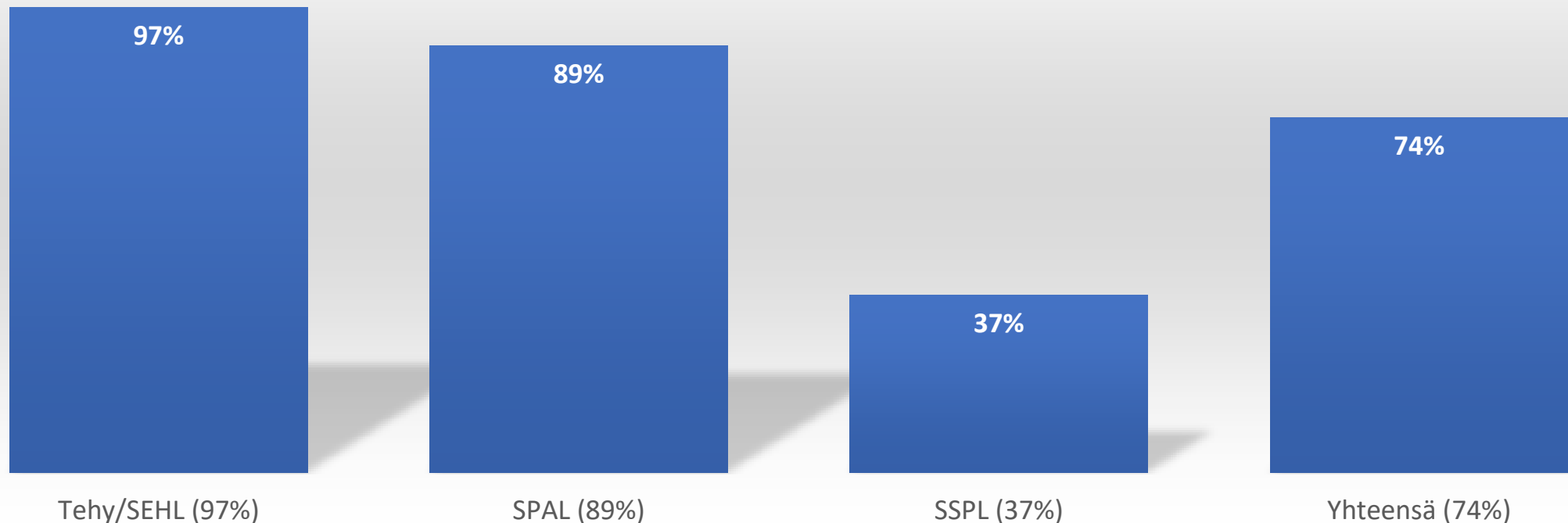

Kyselyn taustatiedot

- Sosiaali- ja terveysalan ammattijärjestö Tehy ry, Suomen Ensihoitoalan Liitto SEHL ry, Suomen Pelastusalan Ammattilaiset SPAL ry ja Suomen Sopimuspalo- ja ensihoitokuntien Liitto SSPL ry toteuttivat helmi-maaliskuussa 2020 valtakunnallisen Ensihoitoalan väkivalta -kyselyn.
- **Tehyssä ja Suomen Ensihoitoalan Liitossa (Tehy/SEHL)** kyselyyn vastasivat perus- ja hoitotason ensihoitajat. Myös ensihoidon kenttäjohtajia oli vastaajien joukossa.
- **Suomen pelastusalan ammattilaiset SPALin** kyselyyn vastasivat pääasiassa ensihoitajat, palomies-ensihoitajat, palomiehet ja palomies-sairaankuljettajat.
- **Suomen Sopimuspalo- ja ensihoitokuntien Liitossa (SSPL)** kyselyyn vastasivat pääsääntöisesti ensivastetehtävissä toimivat henkilöt.
- Samansisältöinen kysely toteutettiin myös järjestökohtaisesti.
- Vastaajia oli kaikkiaan lähes 2 000 (n=1939) ensihoito- tai ensivastetyötä tekevää henkilöä
- Vastaajia oli kaikista maakunnista Keski-Pohjanmaata lukuun ottamatta.
- Kaikista vastaajista miehiä oli 73% ja naisia 27%

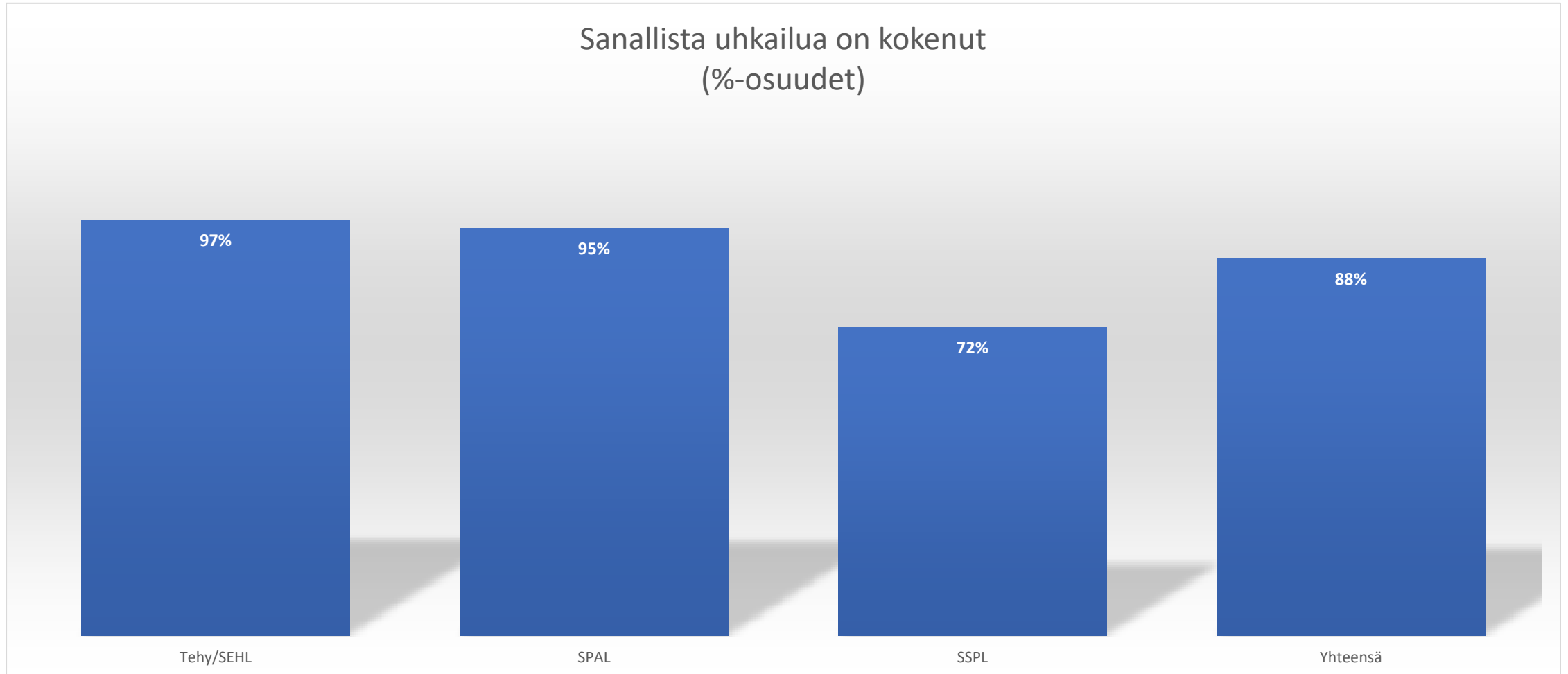
Väkivallan tai sen uhan kokeminen*

Olen kokenut väkivaltaa tai sen uhkaa työtehtävässä vähintään kerran.

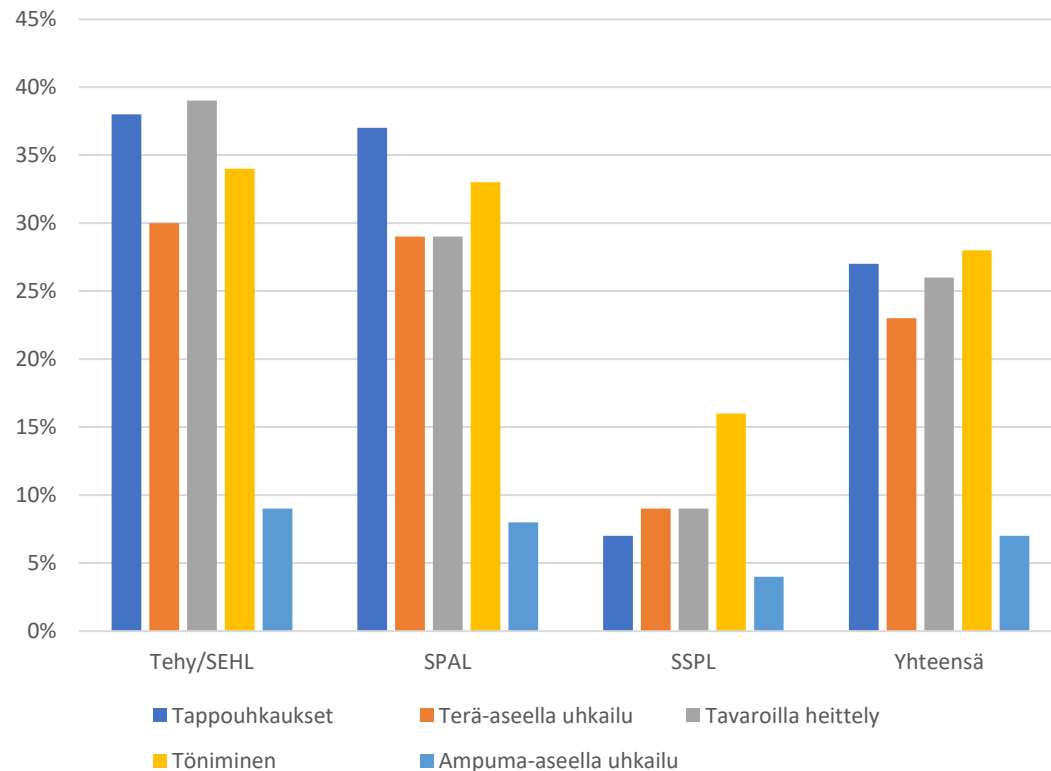
(* = väkivallan uhan kokeminen on selvästi vähäisempää SSPL:n osalta sopimuspalokuntalaisten tehtäväprofiilin ja tehtävämäärien johdosta)

Oletko kokenut sanallista uhkailua?

Vakavat uhka- ja väkivaltatilanteet

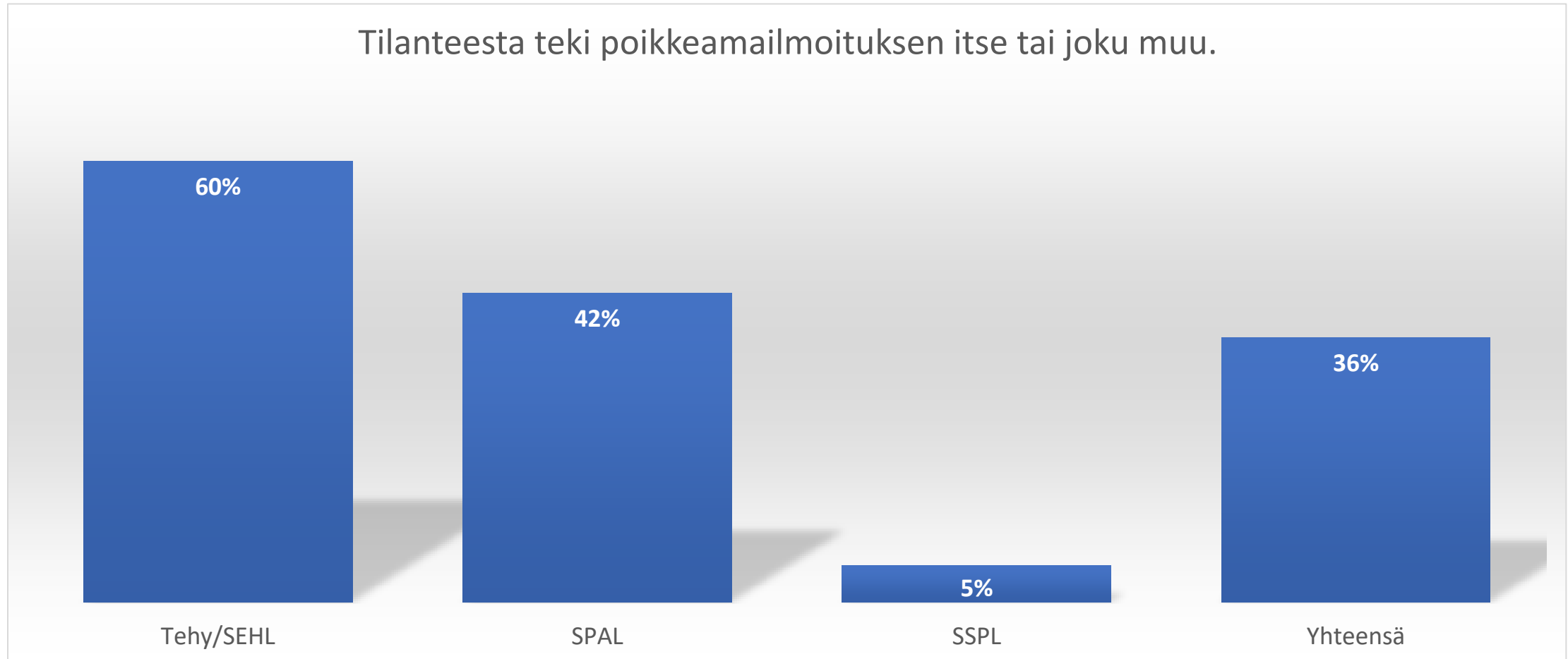
Vakavia uhka- tai väkivaltatilanteita ensihoito- ja ensivastetyössä kokeneet (%-osuudet)

Vakavia uhka- tai väkivaltatilanteita ensihoito- tai ensivastetyössä kokeneet (%-osuudet)

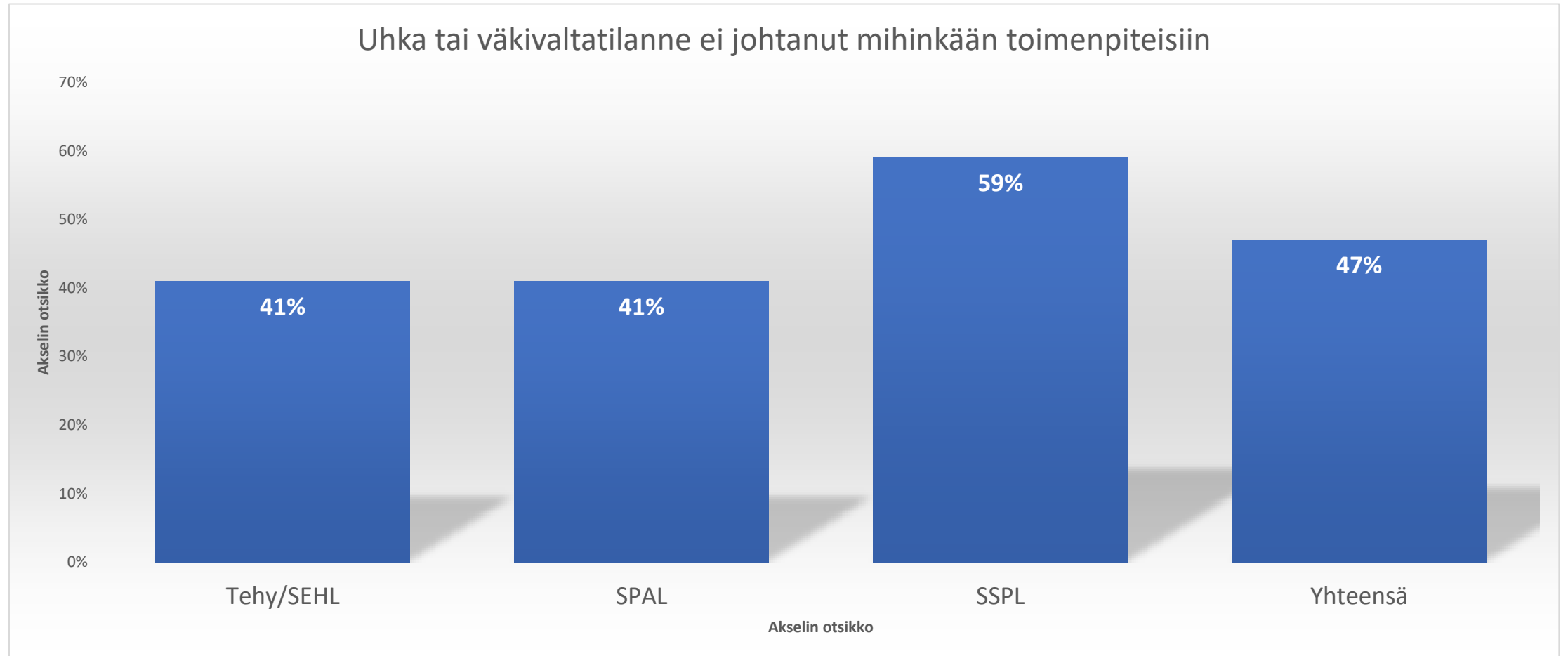
	Tehy/SEHL	SPAL	SSPL	Yhteensä
Tappouhkaukset	38 %	37 %	7 %	27 %
Terä-aseella uhkailu	30 %	29 %	9 %	23 %
Tavaroilla heittäminen	39 %	29 %	9 %	26 %
Tönnäminen	34 %	33 %	16 %	28 %
Ampuma-aseella uhkailu	9 %	8 %	4 %	7 %

Tehtiinkö poikkeamailmoitus* väkivaltatilanteen jälkeen?

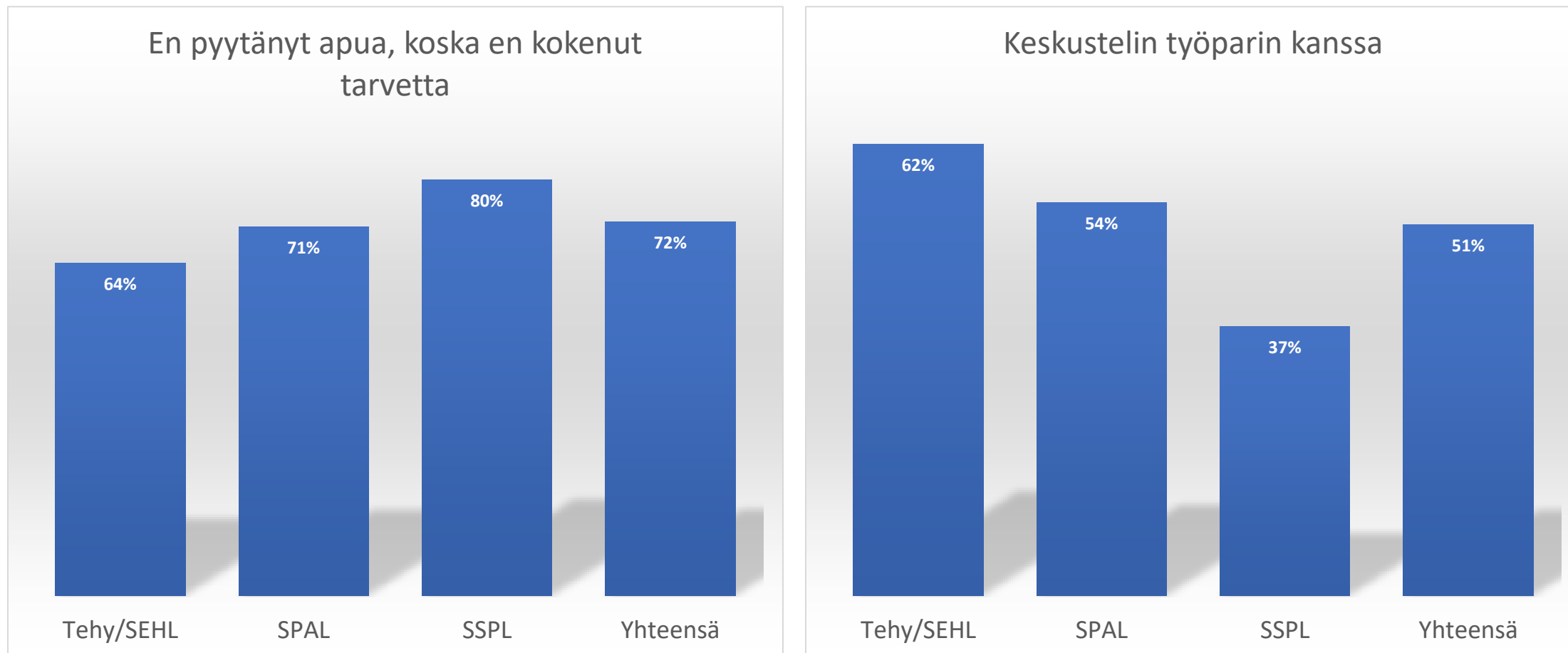

(*=Poikkeama- tai turvallisuusilmoituksen järjestelmään tekee työntekijä epäkohdasta, mikä voi aiheuttaa työtapaturman tai sen vaaran. Ilmoitus tulee mennä työnantajalle ja työsuojeluvaltuutetulle.

Uhka- tai väkivaltatilanteen jälkeiset toimenpiteet

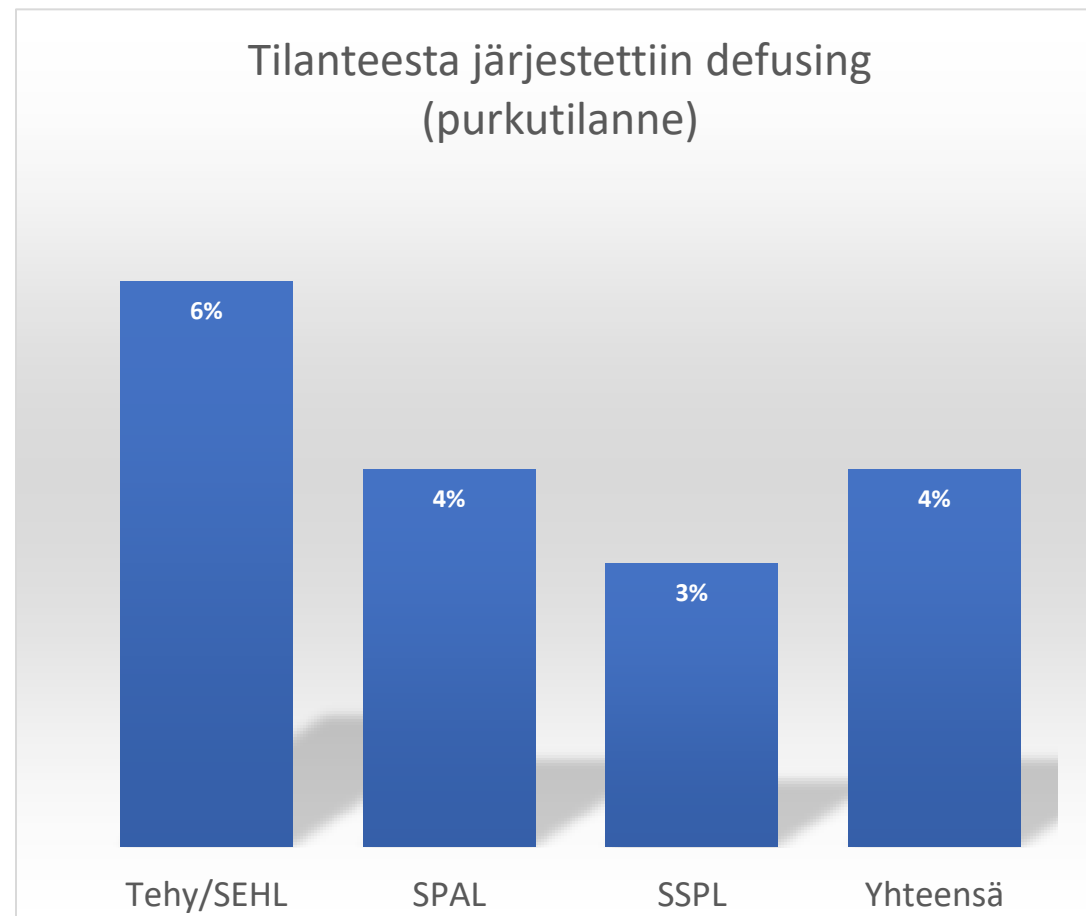
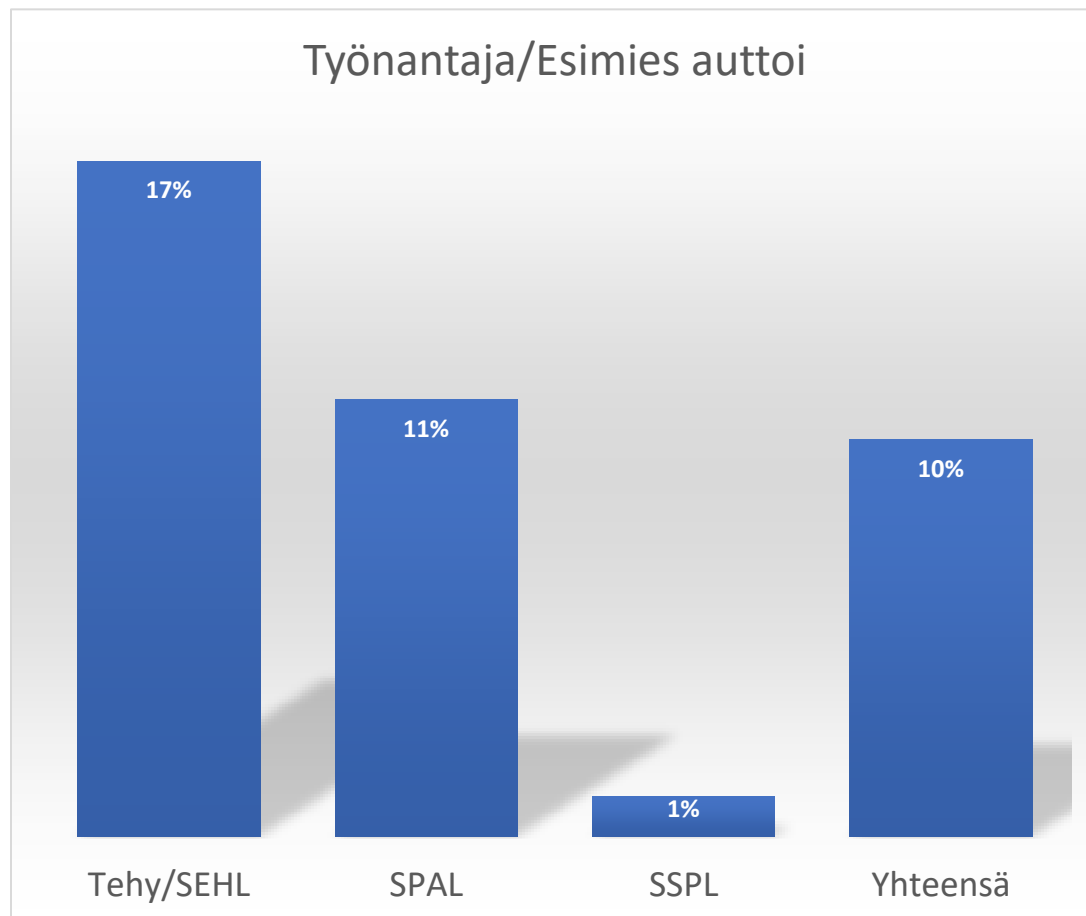

Avun tarve uhka- tai väkivaltatilanteen jälkeen*

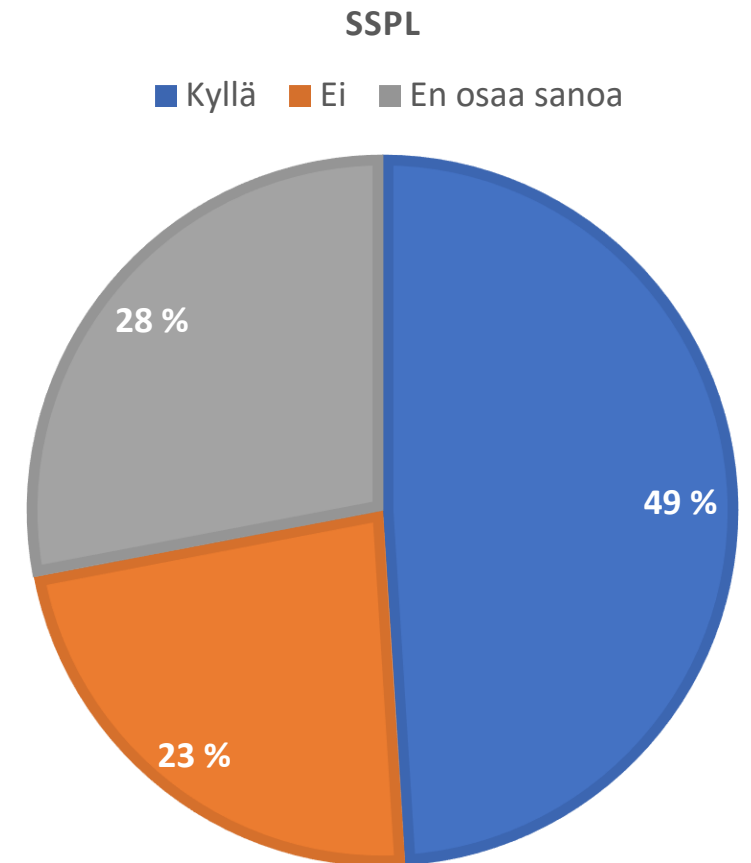
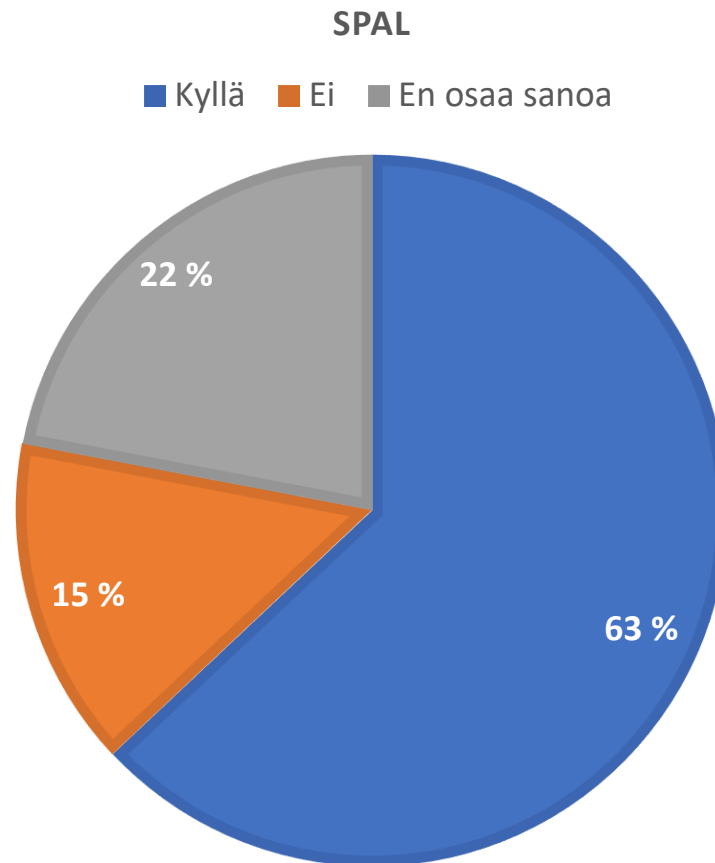
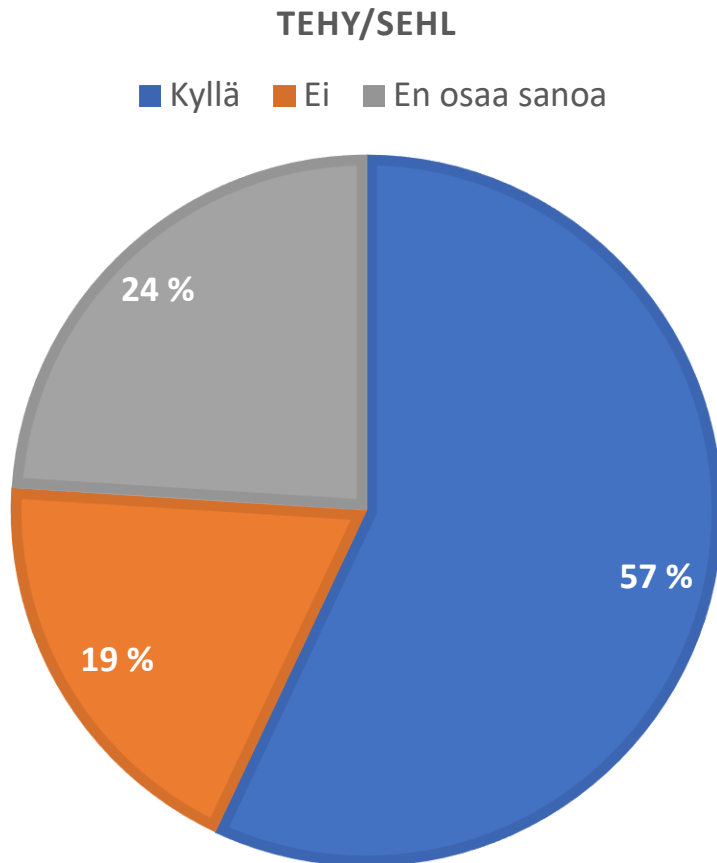

(* = Vastaajilta kysyttiin tuen tai avun saamisesta tilanteen jälkeen)

Avun saaminen uhka- tai väkivaltatilanteen jälkeen

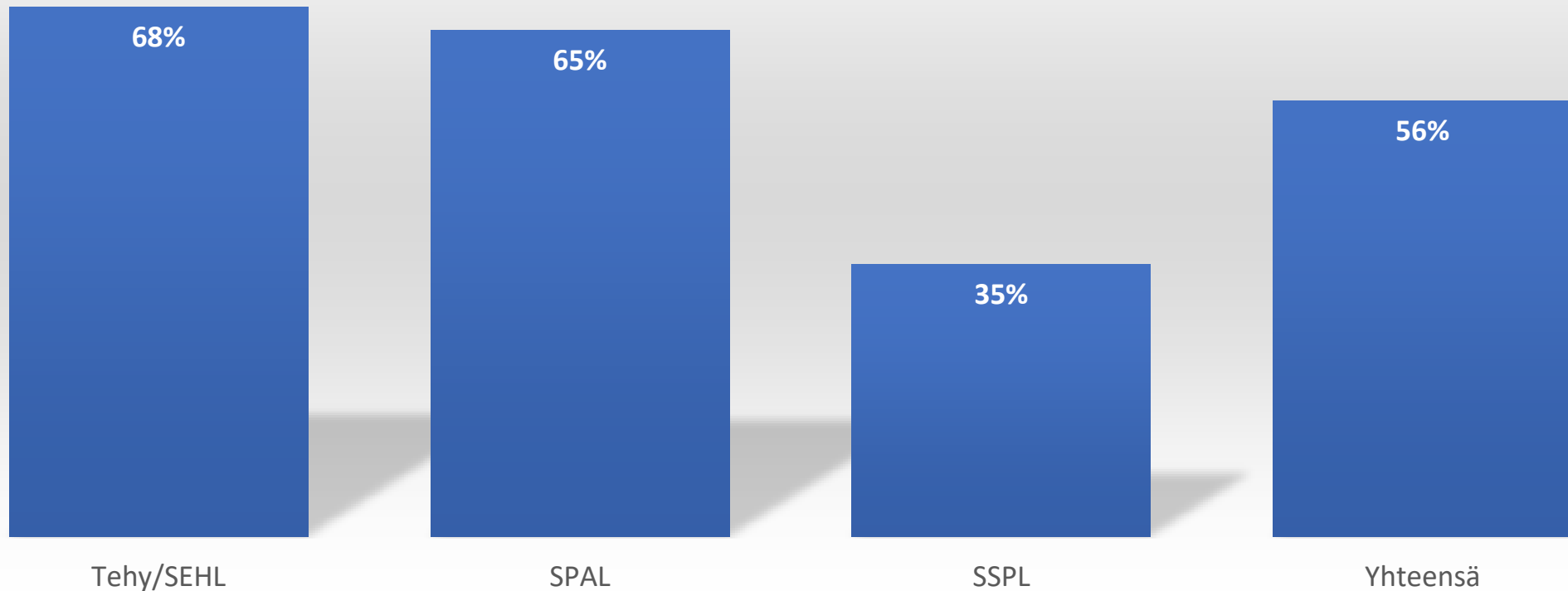

Onko työnantajallasi selkeät toimintaohjeet väkivallan ja sen uhan varalle?

Työnantajan tarjoama koulutus uhka- ja väkivaltatilanteisiin

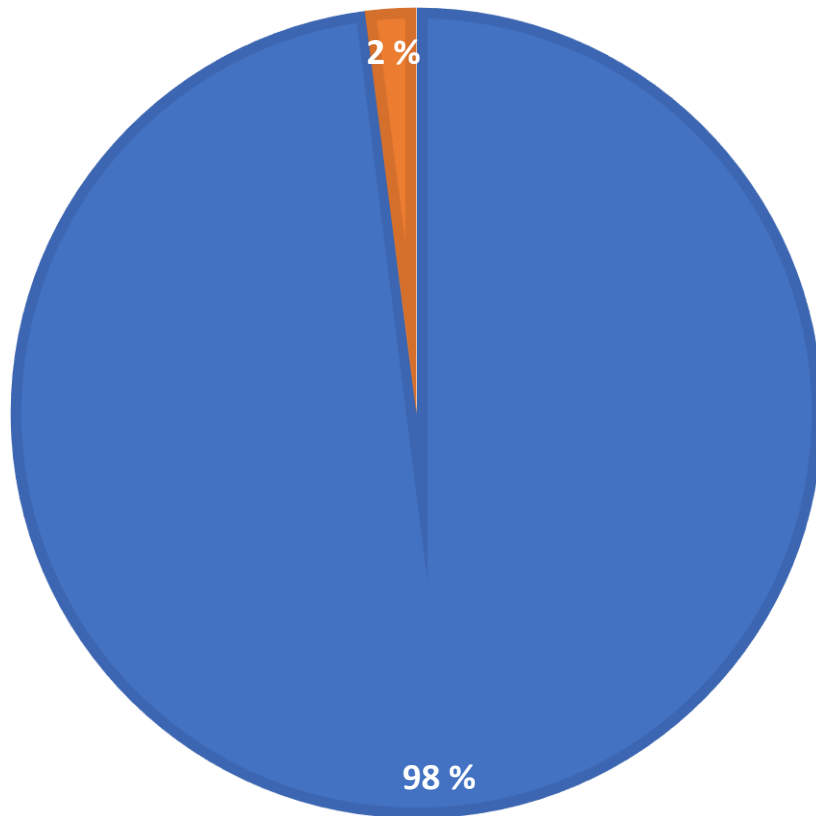
Olen saanut työnantajan järjestämää koulutusta uhka- ja väkivaltatilanteisiin.

Tulisiko työntekijän oikeusturvaa parantaa?*

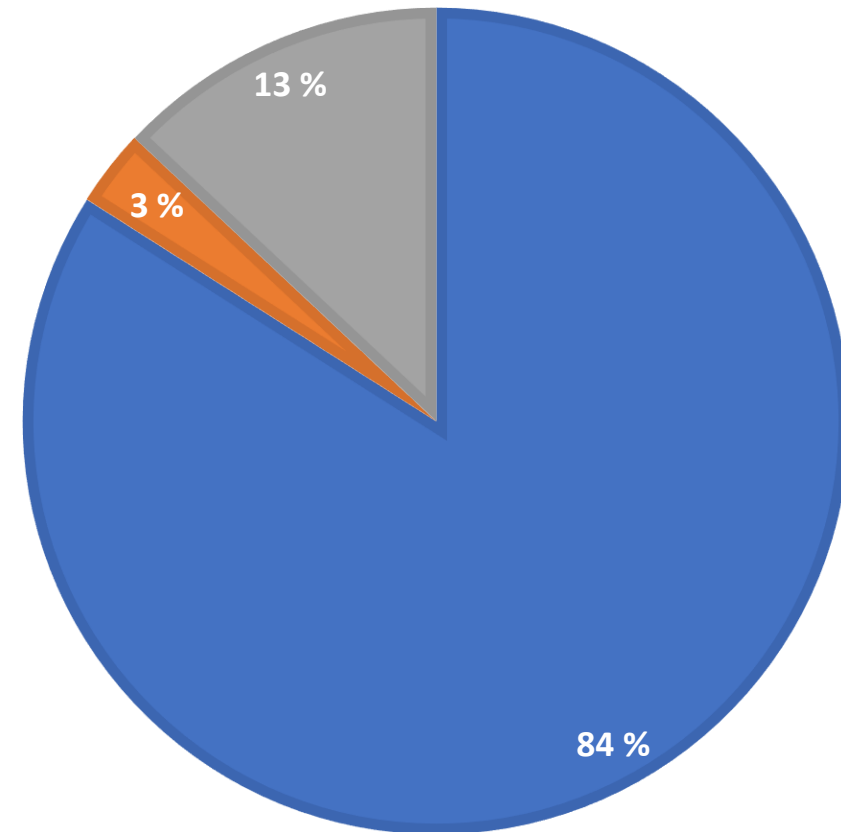
TYÖNTEKIJÄN OIKEUSTURVAN PARANTAMINEN (SPAL)

■ Samaa mieltä ■ En osaa sanoa ■ Eri mieltä

TYÖNTEKIJÄN OIKEUSTURVAN PARANTAMINEN (TEHY/SEHL)

■ Samaa mieltä ■ En osaa sanoa ■ Eri mieltä

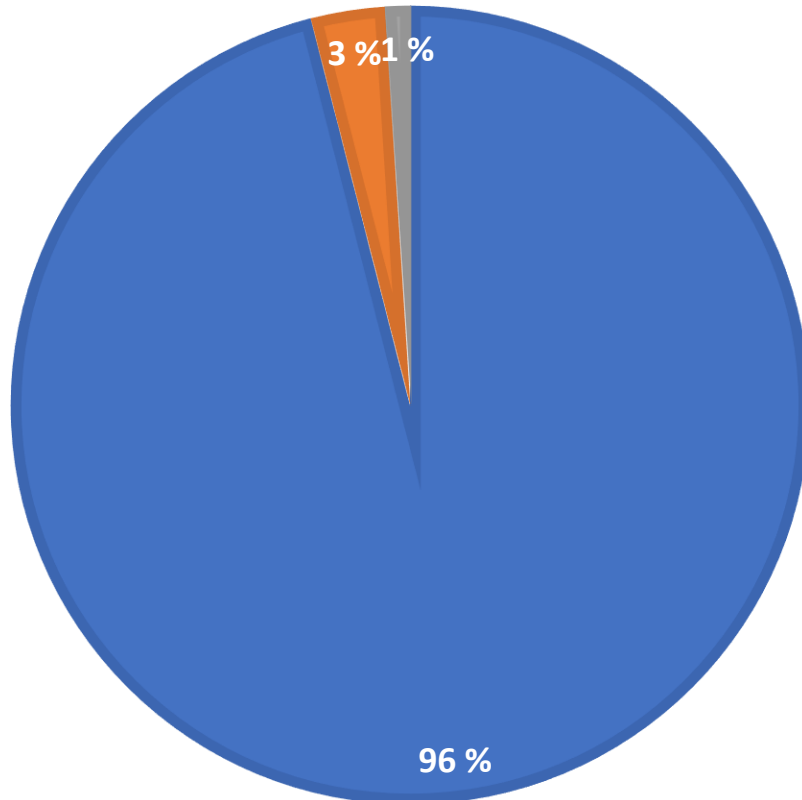

*= Kysymykseen vastasivat SPAL:n ja Tehyn/SEHL:n jäsenet

Kovemmat rangaistukset ensihoito- ja ensivaste-tehtävää suorittavaa henkilöä uhanneille?*

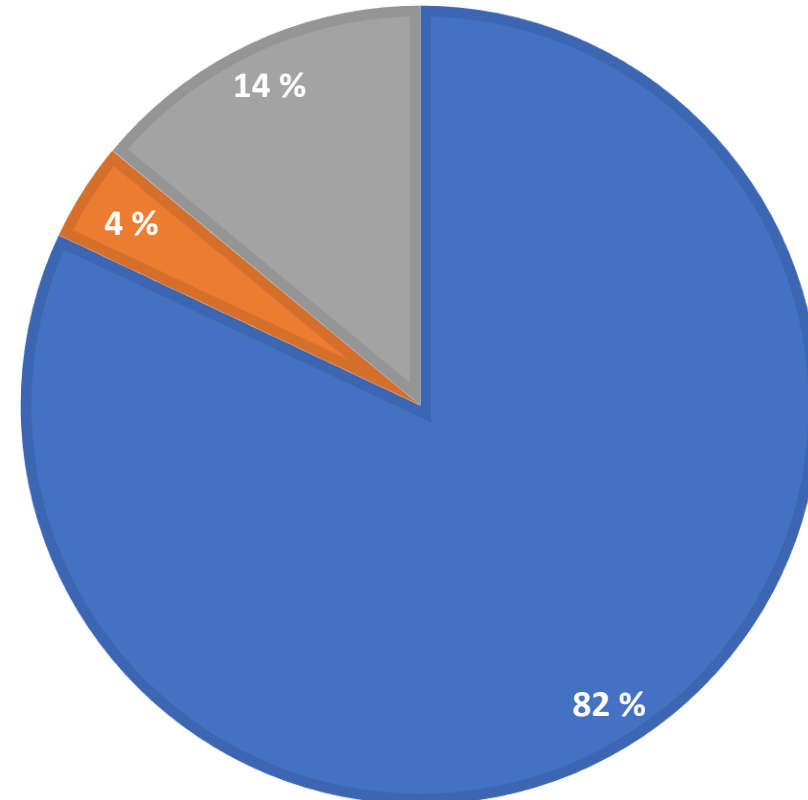
KOVELLIMME RANGAISTUKSET TYÖNTEKIJÄÄ UHANNEILLE (SPAL)

■ Samaa mieltä ■ En osaa sanoa ■ Eri mieltä

KOVELLIMME RANGAISTUKSET TYÖNTEKIJÄÄ UHANNEILLE (TEHY/SEHL)

■ Samaa mieltä ■ En osaa sanoa ■ Eri mieltä

*= Kysymykseen vastasivat SPAL:n ja Tehyn/SEHL:n jäsenet

Työturvallisuus ensihoitotyössä - väkivaltakyselyn päätulokset

- Tehy/SEHL ja SPAL:n kyselyssä lähes kaikki vastaajat olivat kokeneet kerran tai useammin työssään väkivaltaa tai sen uhkaa. Ensivastetoiminnassa mukana olevat sopimuspalokuntalaiset (SSPL) kokivat väkivaltaa tai sen uhkaa harvemmin.
- Kaikkien vastausten perusteella sanallinen uhkailu ja uhkaava käytös on lähes jokapäiväistä ensihoito- ja ensivastetyössä.
- Myös varsinaiset väkivaltatilanteet ovat yleisiä ja raakojakin, mm:
 - Tappouhkauksia, ampuma-aseella uhkailua, teräaseella uhkailua, tavaroilla heittäilyä ja tönimistä.

Työturvallisuus ensihoitotyössä - väkivaltakyselyn päätulokset

- Yli puolet ensihoitotyössä toimivista, jotka ovat kokeneet väkivaltatilanteita, on tehnyt tapahtumasta poikkeamailmoituksen.
- Suurin osa vastanneista ilmoitti etteivät pyytäneet tai hakeneet apua tilanteen jälkeen, koska eivät kokeneet sitä tarpeelliseksi.
- Noin 2/3 vastaajista keskusteli tapahtumasta työparinsa kanssa ja vajaa puolet kertoi siitä esimiehelleen. Työpaikalla tilanteesta järjestettiin hyvin harvoin ns. defusing eli purkukeskustelu.
- Vastaajat arvioivat saamaansa apua työnantajan taholta tyydyttävän välttäväksi (arvosanan ka. noin 6).

Työturvallisuus ensihoitotyössä - väkivaltakyselyn päätulokset

- Hieman yli puolet vastaa, että työnantajalla on selkeät ohjeet väkivaltatilanteita varten. Viidennes vastaa, että näin ei ole. Neljännes vastaajista ei osaa ottaa kantaa asiaan.
- Peräti noin puolet vastaajista kokee, että väkivalta- tai sitä uhkaavat tilanteet eivät johda mihinkään.
- Noin 2/3 Tehyn/SEHL:n ja SPAL:n kyselyyn vastanneista oli saanut työnantajan järjestämää koulutusta uhka- ja väkivaltatilanteisiin. SSPL:n kyselyyn vastanneista vain noin 1/3.
- Lähes kaikki (91%) Tehyn/SEHL:n ja SPAL:n kyselyyn vastaajista pitivät tärkeinä sitä, että työntekijän oikeusturvaa parannetaan.
- Lähes kaikki (89%) Tehyn/SEHL:n ja SPAL:n kyselyyn vastaajista pitivät tärkeinä sitä, että rangaistukset olisivat kovemmat ensihoito- tai ensivastetehtävässä toimivaa uhanneelle.

Työturvallisuus ensihoitotyössä - väkivaltakyselyn päätulokset

- Väkivaltatilanteeseen joutuneista vain harva teki asiasta rikosilmoituksen, vaikka poikkeamailmoitusten tekeminen on lisääntynyt.
 - Vastaajat ovat turhautuneita asemaansa ko. tilanteissa ja tietävät, että rangaistukset työtehtävissä kohdatusta väkivallasta ovat erittäin lieviä.
 - Väkivaltaa tai sen uhkaa kokeneen ensihoitajan asian saattaminen tuomioistuimen käsiteltäväksi edellyttää rikosilmoituksen tekemistä.
- Ensihoito- ja ensivastetyössä työskentelevien oikeusturvaa on viipymättä parannettava heidän kohdatessa uhka- ja väkivaltatilanteita.
- Väkivallan kohteeksi joutuminen on ensihoitotyössä valitettavan yleistä, joten koulutusta tulee olla saatavilla kaikissa työpaikoissa kattavasti.